VAMMAISFOORUMI

Vammaisjärjestöjen yhteinen ääni

Keskeisiä näkemyksiä ehdotetuista lakimuutoksista

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan kuuleminen 16.2.2022

Ylva Krokfors VTL, sosiaali- ja terveyspoliittinen asiantuntija, Invalidiliitto ry

Sosiaalihuoltolakiin ehdotetuista muutoksista keskeisimpiä iäkkäiden vammaisten näkökulmasta

Turva-auttamispalvelu (19b §) kokonaisuudessaan hyvä uudistus, vie asiakaslähtöisempään suuntaan.

- Asiakkaan tahtoa asua kotona tulee kunnioittaa, mutta myös sitä, jos hän kokee sen itselleen vaikeana ja turvattomana asumismuotona palveluista huolimatta.

- Vaikka pykälä on saanut hyvää täsmennystä, jää huoli siitä, ettei kaikilla ole kykyä hälyttää itsenäisesti apua tai henkilön kyky käyttää turvalaitteita voi muuttua hyvinkin nopeasti sairauden edetessä. Edelleen jää epäselväksi, arvioidaanko henkilön kykyä käyttää turvalaitetta säännöllisesti (etenevät sairaudet).

- Henkilökunnalla tulee olla ymmärrys eri asiakasryhmistä ja heidän avun- ja ohjaamisen tarpeistaan.

Vammaisten henkilöiden päivätoimintaa tukipalveluna

- Työiän ylittäneille vammaisille henkilöille mielekäs päiväaikainen toiminta tulisi saada sosiaalihuoltolain tukipalveluita koskevan 19 §:n alle
- Palveluiden selkeästi painottuessa kotihoitoon ja omaishoitajien varaan, olisi päivätoiminnan mahdollistaminen ikääntyville oleellinen osa myös omaishoitajien jaksamisen tukemista.
- Päivätoiminnassa voisi sote-koulutuksen saaneiden lisäksi työskennellä myös muille aloille koulutettuja, kuten yhteisöpedagogeja tai kasvatusalan ammattilaisia. Osatyökykyisiä, hoiva-avustajia ja kulttuurin tuottajia. He voisivat osaltaan tukea sosiaalisessa kanssakäymisessä, virike- ja kulttuuritoiminnassa. Tämä vapauttaisi osan lähihoitajien työpanoksen kotihoitoon.

Muutoksia Lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

- **7 c §** (Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksu).
- Kyseessä ovat monisairaat henkilöt. Heille ehdotetut käyttövarat eivät ole riittävät. Tulisi olla 250€/kk.

- Iäkkäiden ihmisten palvelut on pilkottu ja hinnoiteltu moneksi erilliseksi osaksi. Palveluiden maksut ja niiden perusteet on asiakasmaksulaissa vaikea hahmottaa

- asiakasmaksulaki olisikin jatkossa syytä ottaa kokonaisuudistuksen piiriin, eikä niin kuin nyt, että tehdään vuosittain pieniä erillisiä muutoksia.

Lisätiedot

Vammaisfoorumin lausunnon päävastuullisena kokoajana kysymyksiä voi osoittaa:

ylva.krokfors@invalidiliitto.fi

Ylva Krokfors, VTL, erikoissosiaalityöntekijä, sosiaalipsykologi, Helsingin yliopiston väitöskirjatutkija (sosiaalityö: iäkkäiden ja sosiaalityöntekijöiden toimijuus kuntoutuksen kontekstissa)